

VÄRME- OCH KRAFTFÖRENINGENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR VERKSAMHETSÅRET 2018

1. Allmänt om verksamheten

Värme- och Kraftföreningen (VoK) är en ideell förening som i första hand vänder sig till el- och värmeproducerande företag, leverantörer, konsulter, högskolor samt övriga organisationer inom värme- och kraftområdet.

2. Verksamhetens art och inriktning

VoKs syfte är att, till nytta för medlemmarna, tillvarata driftserfarenheter från värme- och kraftproducerande anläggningar för att kunna förbättra teknik, personsäkerhet, driftsäkerhet och miljöprestanda inom ramen för en god produktionsekonomi.

Föreningen verkar genom att sprida information till sina medlemmar dels genom medlemsblad, dels genom årligt återkommande konferenser där aktuella projekt och tekniknyheter diskuteras.

Skadegruppen är en sammanslutning inom VoK för energibolag och industrier som har ång- och hetvattenanläggningar för energiproduktion. Skador och tillbud från olika anläggningar sammanställs i en skadebank som endast är öppen för skadegruppens medlemmar. Syftet är att höja personsäkerheten på anläggningarna genom att medlemmarna tar tillvara på erfarenheter från varandra.

3. Resultat och ställning

För resultat och finansiell ställning se årsredovisning för 2018.

4. Föreningens styrelse

Föreningens styrelse har under verksamhetsåret bestått av:

Jesper Salomonsson	Söderenergi (ordförande)
Michael Winterkvist	Göteborg Energi (vice ordförande)
Anders Bergqvist	Valmet
Lennart Gårdman	Vattenfall Värme
Henrik Brodén	Pöyry
Erik Dahlén	Stockholm Exergi
Daniel Lorentzson	Stora Enso Nymölla
Magnus Forslund	Bomhus Energi
Mikaela Sjöqvist	ÅF (sekreterare)

Styrelsen har utöver konstituerande styrelsemöte haft nio protokollförda sammanträden under verksamhetsåret.

5. Valnämnd

Valnämnden har bestått av:

Per Kallner	Vattenfall
Thorsten Dormann	SSAB EMEA
Torbjörn Harrysson	Stora Enso Paper

6. Revisorer

Revision för räkenskapsåret 2018 har enligt beslut på årsstämman i april skett genom revisionsbyrå Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB.

7. Årsstämma

Värme- och Kraftföreningens årsstämma 2018 hölls den 17 april på Conventum konferens i Örebro.

8. Aktiviteter

Under året har följande aktiviteter genomförts:

Panndagarna (17-18 april)

2018 genomfördes Panndagarna för sjuttonde året i rad och lockade 205 personer till Örebro. Jesper Salomonsson var moderator på konferensen. Följande föredrag/föredragshållare hölls under dessa båda dagar.

Block 1: Turbin	
Power plant issues	Mikko Etelämäki, IF
Block 2: Cybersäkerhet	
Säkerhet inom kritisk infrastruktur	Jörgen Kleist, Sectra
Statusrapport NIS-direktivet – informationssäkerhet för samhällsviktiga tjänster	Tommy Wahlman, Energimyndigheten
Block 3: Bränslen och klimat	
VoK:s stipendium 2017: Design of Partial CO2 Capture from Waste Fired CHP Plants	Simon Öberg, Chalmers
Inverkan på kraftpannor vid bränslebyten	Steve Andersson, Valmet
Substansförluster vid lagring av biobränslen	Erik Anerud, SLU

Hållbarhet för biobränslen – vad leder EU:s reglering till?	Kjell Andersson, Svebio
Block 4: Övrigt	
Stoftrening enligt LCP-BAT – hur klarar vi kraven?	Inga-Lill Samuelsson och Anna Johansson, ÅF
Projekt Hefaistos – Tekniska verkens gigantiska värmelager	Henrik Lindståhl, Tekniska verken i Linköping
Block 5: Arbetsmiljö och underhåll	
Fortlöpande tillsyn på BillerudKorsnäs Gävle	Göran Hultberg, BillerudKorsnäs
Multidisciplinär problemlösning	Elisabet Blom & Claes Fredö, Qring
Block 6: Anläggningsrapporter	
Kretsloppsanläggningen i Högbytorp	Antonio Abizzo, E.ON Stockholm
Nybro Energis nya KVV – storskalig teknik för småskaliga förhållanden	Niklas Lindvall, Nybro Energi
E.ON Åbyverket	Azra Sapcanin, E.ON Örebro

I samband med konferensen anordnades även en leverantörsutställning med 23 utställare samt en gemensam konferensmiddag. Under konferensens andra dag anordnades ett studiebesök till E.ON Åbyverket.

Värme- och Kraftkonferensen (6 nov)

I samband med Energi- och Industridagarna anordnades Värme- och Kraftkonferensen den 6 november med 92 anmälda deltagare, utöver utställare. Jesper Salomonsson var moderator för konferensen, med undantag för under paneldebatten vilken leddes av Tomas Lackman från ÅF. Konferensen innehöll följande föredrag.

Framtidens energisystem	
Energioptimering med hjälp av solceller och begagnade bussbatterier	Tina Mårlind, Göteborg Energi
Framtidens fjärrvärme i Uppsala	Johan Siilakka, Vattenfall
Bränsleförsörjning	
Biobränslesituationen 2017/18 – vad var det som hände och varför?	Magnus Larsson, Stora Enso Bioenergi
Framtidsperspektiv på bränslemarknaden	Mattias Bisailon, Profu
Söderenergi – från teknikpredikant till samhällsaktör	Per Larhed, Söderenergi
Arbetsmiljö	
Så bygger vi vår säkerhetskultur på Stockholm Exergi	Kristina Hernnäs, Stockholm Exergi
Så skapar SSAB en säker arbetsmiljö för alla	Johan Stenbäck, SSAB Oxelösund
Social och organisatorisk arbetsmiljö – varför är det viktigt?	Anna Larsson Rosu, Feelgood
Paneldiskussion – så skapar vi en god arbetsmiljö för alla	
Moderator: Tomas Lackman, ÅF Deltagare: Kristina Hernnäs, Stockholm Exergi, Johan Stenbäck, SSAB Oxelösund & Anna Larsson Rosu, Feelgood	

Skadegruppens temadag (7 nov)

I samband med Energi- och Industridagarna arrangerades Skadegruppens temadag av Värme- och Kraftföreningens undergrupp Skadegruppen. Datum för konferensen var den 7 november. Totalt var 86 deltagare anmälda till konferensen, vilket innebär att föregående års deltagarrekor överträffades med god marginal. Joakim Mårtensson från Växjö Energi var moderator för konferensen. Konferensen innehöll nedanstående föredrag och avslutades med en diskussion kring Skadegruppens verksamhet och hur vi kan arbeta för att öka antalet inrapporterade skador.

CE-märkning – vad gäller vid ombyggnationer?	Igor Bogunic, ÅF
AFS 2017:3 – frågestund med Dekra och Kiwa Inspecta	Tommy Petersson, Kiwa Inspecta Johan Nilsson, Dekra
Korrosion vid förbränning av RT-flis – orsaker och lösningar	Hanna Kinnunen, Valmet
Explosioner i panninmatningar	Göran Jansson, P&B
Anläggningsrapport – Skada RGK Söderenergi	Andreas Sundlöf, Söderenergi
Anläggningsrapport – Turbinhaveri G4	Erik Jaräng, Mälarenergi
Anläggningsrapport – Kylmaskinhaveri i Frösunda 2017	Jorma Huhtala, Norrenergi
Diskussion kring skaderapportering	

Medlemsblad

Två medlemsblad gavs ut under 2018. Innehåll i dessa sammanfattas nedan.

1-2018 Medlemsblad 1-2018 innehöll ett reportage med Erik Anerud, forskare vid Sveriges Lantbruksuniversitet, om substansförluster vid lagring av biobränsle samt en intervju med årets stipendiat.

Panndagarna 2018 och årsmötet uppmärksammades.

2-2018 Medlemsblad 2-2018 innehöll en intervju med Sari Heikkinen, kommunikationsansvarig på SSAB Oxelösund, om den omställning SSAB genomgår för att nå sitt mål om fossilfritt stål till 2045. Utöver detta innehöll bladet en intervju med en av talarna på Värme- och kraftkonferensen, Anna Larsson Rosu från Feelgood.

Värme- och kraftkonferensen uppmärksammades.

Stipendium

För sjunde året har Värme- och Kraftföreningen delat ut ett stipendium à 20 000 kronor till examensarbete inom föreningens område. Stipendiet ska gå till det arbete som ”Med god kvalitet bidrar med mest nytta för

*föreningens medlemmar - i dag eller i framtiden". 2018 delade Värme- och Kraftföreningen ut ett stipendium till Malin Stauber Alfredsson, ÅF/KTH, för arbetet *Effects of Different Fuels on Combustion Boiler Processes*.*

Skadegruppen

Arbetet i skadegruppen har under det gångna året fortsatt. Rollen som sammankallande har växlats från Sven Johansson på Norrenergi till Klas Jonsson från Söderenergi. Under perioden maj till november hade gruppen en tillförordnad sammankallande i form av Mikaela Sjöqvist. Mikaela har även haft rollen som sekreterare under 2018.

Skadegruppen har hållit åtta protokollförda möten.

I anläggningsregistret, som är tillgängligt för medlemmarna på hemsidan, finns 74 stycken anläggningar registrerade. Antalet inrapporterade skador som registrerats i Skadebanken uppgår till 207 stycken. Totalt inrapporterades fem skador under verksamhetsåret 2018.

Två informationsblad skickades ut till medlemmarna under året. Innehållet i dessa sammanfattas nedan.

- 1-2018 Infoblad 1 innehöll en intervju med Göran Jansson från P&B om kravställning på utrustning som ska användas i explosiv miljö. Skadegruppen informerade även om den arbetsgrupp kring AFS 2017 som startats upp samt bjöd in till Panndagarna 2018 samt årsmöte.
- 2-2018 Infoblad 2 innehöll en intervju med Tord Björklund, sammankallande i den av SWETICs tekniska kommittéer som arbetar med trycksatta anordningar. Läsarna introducerades även till en av talarna under 2018 års version av Skadegruppens temadag, Erik Jaräng, som berättade om lärdomar av det turbinhaveri som inträffade på Mälarenergi under 2017. I bladet uppmärksammades även Skadegruppens temadag.

Utöver detta har Skadegruppen under året drivit en mötesserie med fokus på de förändringar ikraftträdandet av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning och kontroll av trycksatta anordningar (AFS 2017:3) medfört. Följande medlemsföretag har haft representanter som deltagit i arbetet; Norrenergi, Vattenfall, Söderenergi, Stora Enso, Göteborg Energi och SSAB. Utöver dessa har även representanter från Sodahuskommittén och TÜV Nord deltagit. Totalt hölls fyra arbetsmöten under 2018, samtliga på ÅFs huvudkontor i Solna.

9. Medlemmar

Antalet medlemmar i Värme- och kraftföreningen vid årets slut uppgick 2018 till 107 stycken (100 stycken 2017, 105 stycken 2016 och 105 stycken 2015). Nedan listas Värme- och kraftföreningens medlemmar i slutet av 2018.

ABB	Industrimiljö Väst	SCA Graphic Paper
Alsa Kraft Värme Konsult	Jämtkraft	SCA Packaging Munksund
Andritz	Jernforsen Energi System	SCA Packaging Obbola
APP Start-Up	Jönköping Energi	Siemens Industrial Turbomachinery
Ahlstrom-Munksjö Paper	Kalmar Energi Värme	SMA Svenska Mineral
Arctic Paper AB, Grycksbo Paper	Karl Nordh Ingenjörbyrå	Smurfit Kappa Kraftliner
BillerudKorsnäs Sweden	Karlstads Energi	SSAB EMEA
BillerudKorsnäs Skog och Industri	Katrinesfors Kraftvärme	Standard Solutions Group
BMH Technology	Kiwa Inspecta	Stockholm Exergi
Bomhus Energi	Kraftringen Energi	Stora Enso Fors
Borås Energi och Miljö	Linnéuniversitetet	Stora Enso Paper
Burmeister & Wain Scandinavian Contractor	Ljusdal Energi	Stora Enso Skoghall
Bruzaholms Bruk	Lulekraft	Sumitomo SHI FW Energi
Bäckhammars Bruk	Lunds Tekniska Högskola	Sweco Energiguide
C4 Energi	Macon	Svenska Kraftnät
Clyde Bergemann Scandinavia	Marklund Solutions	Söderenergi
Dekon Engineering	MCK Energiteknik	Södra Skogsägarna
Dekra	Metsä Board Sverige	Tekniska Verken i Linköping
Diamond Power Sweden	Midroc Project Management	TÜV Nord Sweden
Domsjö Fabriker	Mjölby Svartådalen Energi	Umeå Energi
E.ON Energilösningar AB	Mälarenergi	Vallviks Bruk
Ena Energi	Norrenergi	Valmet
Energi & Miljöcontroller	Norske Skogs Saugbrugs	Vattenfall
Eskilstuna Strängnäs Energi & Miljö	Optimation	Värmevärden
Falu Energi	Oy Indmeas	Västerbergslagen Energi
FM Global	P&B Brandkonsult AB	Västervik Miljö och Energi
Force Technology Sweden	Perstorp Specialty Chemicals	Västra Mälardalens Energi & Miljö
Fortum Sverige	Projekt- & Energikonsult Steinvall	Växjö energi
FVB Sverige	Pöyry	Wave Impact Heat Management
GE Power Sweden	Qring Technology International	Weckman
Gävle Energi	RagnSells Miljökonsult	WSP
Göteborg Energi	Ramböll	Yara
HEOS	RISE Research Institutes of Sweden	ÅF-Industry
HOFOR	Saltängens Mekaniska Verkstad	Öresundskraft
Holmen Paper – Bråvikens Pappersbruk	Sandvik Material Technology	Övik Energi
Härnösand Energi & Miljö	Sandviken Energi	

Av medlemmarna i Värme- och Kraftföreningen har 47 stycken även varit medlemmar i Skadegruppen. Skadegruppens medlemmar listas nedan.

Ahlstrom-Munksjö Paper	Perstorp Specialty Chemicals
Arctic Paper Grycksbo	Sandviken Energi
BillerudKorsnäs Sweden	SCA Graphic Paper
Bomhus Energi	SCA Packaging Munksund
Borås Energi och Miljö	SCA Packaging Obbola
Bäckhammars Bruk	Smurfit Kappa Kraftliner
C4 Energi AB	SSAB EMEA
E.ON Energilösningar	Stockholm Exergi
Ena Energi	Stora Enso Fors
Eskilstuna Strängnäs Energi & Miljö	Stora Enso Paper
Falu Energi	Stora Enso Skoghall
Göteborg Energi	Söderenergi
Härnösand Energi & Miljö	Södra Skogsägarna
Jämtkraft	Tekniska Verken i Linköping
Jönköping Energi	Umeå Energi
Kalmar Energi Värme	Vallviks bruk
Karlstads Energi	Vattenfall
Katrinefors Kraftvärme	Värmevärden
Kraftringen Energi	Västerbergslagen Energi
Ljusdal Energi	Västervik Miljö och Energi
Metsä Board Sverige	Västra Mälardalens Energi & Miljö
Mjölby Svartådalen Energi	Växjö Energi
Mälarenergi	Öresundskraft
Norrenergi	